

Keski-Uudenmaan kokemuksia ja sote-palvelujen rahoitus

Olli Savela

Kaupunginvaltuutettu, Hyvinkää

Tikkurila 24.2.2020

Keski-Uudenmaan sote kuntayhtymä = Keusote

- Perustettu kesäkuussa 2017
- Hyvinkää, Järvenpää, Nurmijärvi, Tuusula, Mäntsälä, Pornainen
- 197 500 asukasta (31.12.2019)
- Aluksi järjestäjä kuntayhtymä
- Vuonna 2018 osti sote-palvelut kunnilta
- Vuodesta 2019 alkaen tuottajakuntayhtymä
- Yhtymävaltuustossa 43 jäsentä
- Yhtymähallituksessa 10 - 20 jäsentä, nyt 20

Kokemuksia hallinnosta

- Päätöksenteko on etääntynyt kuntalaisista
- Kunnissa ei ole enää sosiaali- ja terveyslautakuntia
- Virkamiesjohdon asema keskeinen, johtajalla oikeus tehdä sopimuksia 6 miljoonaan euroon asti
- Kuntajohtajien ryhmä hallintosäännössä -> rooli on kasvanut
- Hallintoa on tullut jatkuvasti lisää
- Tietojen saanti ollut joskus hankalaa
- Taloushallinto ei aina ajan tasalla

Kokemuksia palveluista

- Palveluissa ei oleellisia parannuksia
- Monissa palveluissa on liian vähän työntekijöitä, esim. puheterapia
- Kuntien käytäntöjä yhtenäistetty, esim. perhehoitajien palkkiot
- Palkkojen harmonisointi 3 vuodessa tavoitteena
- Kuntarajat menettäneet merkitystään
- Myös uutta kehittämistä:
 - virka-ajan ulkopuolinen hammashoidon päivystys Helsingistä Hyvinkäälle
 - maksuton ehkäisy alle 20-vuotiaille
 - Tuusulan terveysasemilla asiakkaila oma yhteyshenkilö
 - lastensuojeluun oma kuntoutusyksikkö

Keusoten taloudesta

- Vuonna 2019 budjetti ylittyi 41 miljoonaa euroa (7 prosenttia)
- Erikoissairaanhoidon menojen kasvu 6,5 prosenttia vuodesta 2018
- Oman toiminnan menojen kasvu 10,7 prosenttia vuodesta 2018
- Kunnat maksavat sen mukaan, paljonko niiden asukkaat käyttävät palveluita
- Kuntien budjetteihin vaadittava lisärahaa sote-menoihin

Tulevaa

- Valmisteilla ”tuottavuusohjelma” 2021 - 2022, jolla saadaan vähintään 25 miljoonan euron säästöt, päätökset keväällä
- YT-neuvottelut käynnistyneet viikolla 7
- Apottiin liittymisestä päätetään maaliskuussa ?
Maksaa arviolta 120 miljoonaa euroa 10 vuodessa
- Palveluverkkosuunnitelma päätettäväksi toukokuussa 2020, uhkana palvelupisteiden karsiminen (terveysasemat, neuvolat...)
- Kiljavan kuntoutussairaala siirtyy Keusoten omaksi toiminnaksi 2021, tähän asti kuntoutus on ostettu Attendolta

Valinnanvapauskokeilu

- Toukokuu 2017 - elokuu 2019
- Kolme osa-aluetta:
 - Lääkärien ja hoitajien vastaanottopalvelut
 - Suun terveydenhuolto
 - Henkilökohtainen budjetti
- Vastaanottopalveluissa mukana 4 terveysyritystä (10 toimipistettä)
- Palveluihin oltiin pääosin tyytyväisiä, mutta erikoissairaanhoidon kustannukset kasvoivat merkittävästi kapitaatiokorvauksen takia
- Yrityksillä oli intressi päästä eroon paljon hoitoa vaativista potilaista

Ikäihmisten asumispalveluiden kilpailutus

- Uusi sopimuskausi 1.3.2020 - 28.2.2026
- Hintojen nousu noin 25 prosenttia
- Hyvinkäällä kaupungin oman tehostetun asumispalvelun kustannus oli 106 euroa/hoitopäivä vuonna 2018
- Nyt yksityisten hintapyynnöt yleisesti 140 - 160 euroa, jopa enemmän
- Lisäksi asukkaat maksavat asumisvuokraa ja ”ylimääräisistä” palveluista
- Vuoden 2020 talousarviossa ei ole varauduttu ostopalvelujen hintojen korotuksiin

Sote-palveluiden rahoitus hallitusohjelmassa

- ”Maakuntien rahoitus perustuu pääosin valtion rahoitukseen”
- ”Sote-rahoitusjärjestelmä uudistetaan tarvevakioituihin kriteereihin perustuvaksi”
- ”Valmistellaan maakuntien verotusoikeus ja monikanavarahoituksen purkaminen vuoden 2020 loppuun mennessä”
- ”Verorakenteen muutokset eivät saa aiheuttaa verotuksen kiristymistä”
- ”Maakunnat voivat periä lakiin perustuvia asiakasmaksuja”

Alennetaanko kuntaveroa kaikkialla yhtä monta prosenttiyksikköä?

HUS:n rahoitus maakuntien kautta?

Mistä rahoitus kasvaviin sote-menoihin?

- Pääomatuloja verottamalla
 - Jos pääomatuloja verotettaisiin samalla tavalla kuin ansiotuloja, kunnat saisivat lisätuloja 1,5 - 2 miljardia euroa vuodessa
- Yhteisöveroa korottamalla
 - Vuonna 2011 yhteisövero oli 26 prosenttia, nyt 20 prosenttia
 - Yksi prosenttiyksikkö tuottaa noin 250 miljoonaa euroa
- Varallisuusvero takaisin
- Perintö- ja lahjaveron korotus isoille perinnöille
- Verovapaat osingot lähdeverolle
- Pörssikaupalle varainsiirtovero